

MEMÒRIA

2004 | 2005

Reial Automòbil Club de Catalunya

Fundació

Patronat	2
Editorial	3
Introducció	4
Seguretat viària	7
per a les persones	
a la xarxa viària	
al vehicle	
a la tecnologia	
Gestió de la mobilitat	21
Medi ambient	25
Comunicació i publicacions	29
Índex d'activitats	33
Activitats de seminaris i conferències	
Presentacions de llibres	
Jornades	
Convenis amb altres entitats i institucions	
Campanyes de seguretat viària	
Participació en fires i salons	
Activitats comunicatives	
Altres activitats	

PATRONAT

Juan Antonio Samaranch
President d'Honor

Sebastià Salvadó
President

VOCALS

Enric Cucurella

Josép Manuel Basañez

Lluís Bassat

Jaume Tomás Sabaté

Josép Miquel Abad

Joan Jordi Bergós

Secretari no-Patró

Josep Mateu Negre

Director General del RACC

Miquel Nadal Segalà

Director de la Fundació RACC

Joan Torres Carol

Assessor

Alfons Perona Gómez

Secretari Executiu

EDITORIAL

El 2006 el RACC compleix cent anys, i l'efemèride ens ha de servir per fer balanç del ventall d'activitats que porta a terme el Club. La Fundació RACC és una entitat jove, que va néixer l'any 1994, però en esperit és tan centenària com el mateix Club, perquè la preocupació per la seguretat viària, per la mobilitat de les persones i per les aplicacions de les noves tecnologies és inherent al naixement del RACC com a Club.

Les actuacions de la Fundació RACC estan impregnades d'una sèrie de valors, com ara la independència, la defensa dels interessos dels usuaris, el rigor en l'estudi i l'anàlisi, i la professionalitat i l'especialització, que han aconseguit en aquest breu espai de temps de només dotze anys atorgar a l'entitat una enorme credibilitat, no tan sols al nostre país, sinó també als fóruns internacionals on treballa.

Aquest prestigi s'ha vist recolzat per l'elecció del RACC, l'any 2005, per ocupar la presidència delegada de mobilitat i seguretat viària de la FIA, un nou càrrec amb el qual la Federació Internacional de l'Automòbil vol fer un èmfasi especial en la lluita per evitar les víctimes a les carreteres, una veritable xacra que s'ha convertit en la prioritat número u per als nostres governants i responsables del trànsit. Gràcies a la infatigable tasca de la Fundació RACC en tots els àmbits de la seguretat viària (de les persones, dels vehicles, de les carreteres) la representativitat internacional del nostre Club ha assolit les cotes més elevades de la seva història centenària i actualment ocupa llocs de decisió i responsabilitat als principals estaments internacionals de defensa dels automobilistes.

Probablement la Fundació RACC representa com cap altra iniciativa l'esperit de Club que volem transmetre en la nostra feina diària i que tant ens diferencia respecte d'altres empreses comercials. El RACC fomenta en milers de persones el sentiment de pertànyer a un gran col·lectiu integrador que treballa per servir els seus socis i també per millorar la societat.

L'estil del Club, que tan excel·lentment representa la Fundació RACC, significa saber escoltar les opinions i les necessitats dels socis i de les persones, fer sentir la seva veu davant les administracions, millorar els seus vehicles i les seves carreteres, vetllar per la seva tranquil·litat i seguretat i tenir cura del medi ambient. Només amb un veritable compromís de servei es pot respondre a la confiança que dipositen cada dia més d'un milió de persones en el nostre model de Club.

Sebastià Salvadó Plandiura

President

PRESENTACIÓ

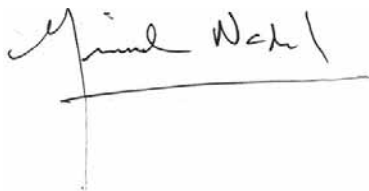
Els anys 2004 i 2005, que són els que cobreix aquesta Memòria, han estat un període de consolidació de la Fundació. A nivell extern, s'ha continuat desenvolupant un ampli programa d'activitats, segons es reflecteix en les pàgines següents. Per primer cop, a més, aquestes activitats han abastat sistemàticament el conjunt dels territoris d'Espanya, ampliant així l'àmbit de projecció de la Fundació. D'altra banda, a nivell intern, la fusió amb el Departament Internacional del RACC ha reforçat extraordinàriament els seus recursos materials i humans. La Fundació comença així la seva segona dècada d'existència amb unes capacitats cada cop més consolidades.

Ho fa, a més, en un context especialment interessant. Darrerament estem assistint a un creixement espectacular de la mobilitat, la qual cosa planteja oportunitats i reptes de tota mena al conjunt dels ciutadans i també, de retruc, a les administracions. És indubtable que la reducció del cost del transport, que el fa accessible a un major nombre de persones és, en si mateixa, un factor de progrés i benestar; però, alhora, també és veritat que l'augment dels fluxos de mobilitat té efectes col·laterals preocupants: els accidents de trànsit, la contaminació atmosfèrica i acústica o l'augment dels nivells de congestió, sobretot a les zones metropolitanes, són fenòmens indesitjats que cal mitigar.

És cert que en tots aquests àmbits hi ha hagut progressos importants durant els últims anys. Potser el més destacable sigui la presa de consciència per part de la societat, que ha fet que, per exemple, les qüestions de seguretat viària o de preservació del medi ambient ocupin avui dia, finalment, un lloc destacat en l'agenda política i social del nostre país. L'avanç ha estat notable, però encara és insuficient. I és que només cal donar un cop d'ull als països del nostre entorn per adonar-se dels retards i les carències que encara acumulem. També en aquests àmbits ens queda molt camí per recórrer fins a arribar a convergir amb els països europeus més avançats.

En vista de tot això, i amb l'afany de millorar encara més les nostres actuacions, hem aprovat el Pla Fundació 2006-2008. Amb aquest pla volem ser més proactius, fer actuacions de més qualitat i més innovadores, arribar a més gent, obrir-nos a treballar amb altres institucions, públiques i privades, que ens complementin i enriqueixin allò que fem... Volem, en definitiva, enfortir la Fundació per respondre d'una manera més efectiva al nostre mandat original de promoció de la mobilitat sostenible i de millora de la qualitat de vida de la ciutadania.

Aquesta Memòria mostra que al llarg dels anys la Fundació ha acumulat un bagatge de coneixements i d'experiències molt important. Mirant al futur, sabem que això no és garantia de res, però sí que ens dona una base de confiança i d'il·lusió per afrontar amb optimisme els reptes que tenim plantejats i fer-ho amb el convenciment que, amb l'esforç de tots, serem capaços de respondre-hi d'una manera cada cop més ràpida i eficaç.

Miquel Nadal
Director Fundació RACC

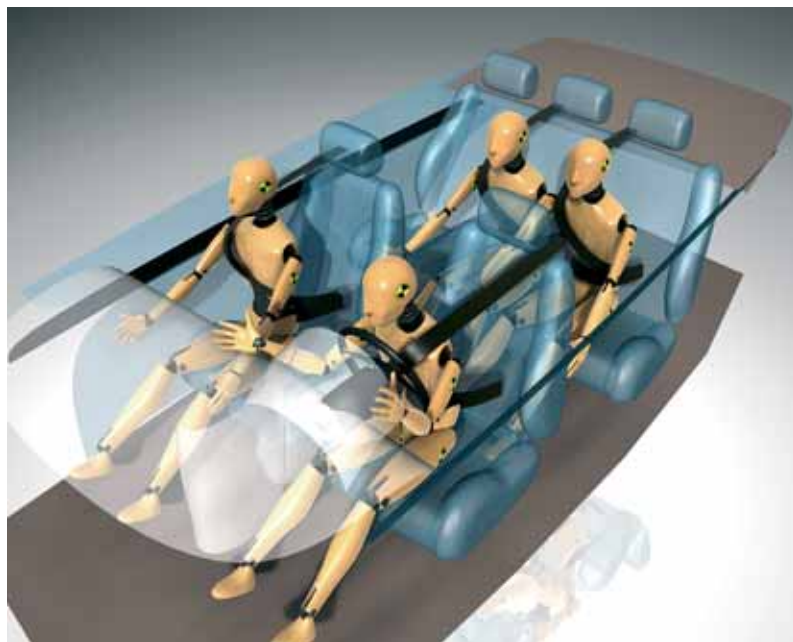
INTRODUCCIÓ

Creada l'any 1994, la Fundació RACC té com a objectiu la promoció de la mobilitat sostenible, entesa com a transport segur, eficient i respectuós amb el medi ambient, de persones i mercaderies. La Fundació RACC centra així les seves activitats en els àmbits de la seguretat viària, de la gestió de la mobilitat i de la congestió, i del medi ambient.

Des del seu naixement, la Fundació RACC ha portat a terme nombroses activitats d'índole molt diversa: estudis, enquestes, campanyes de conscienciació, activitats de formació, etc. També realitza tasques d'assessorament per a institucions públiques i privades.

La Fundació RACC té una important projecció internacional. El RACC és membre de la FIA des de l'any 1999 i a través d'aquesta entitat manté una estreta relació amb altres clubs automobilístics, sobretot europeus. Així mateix, la Fundació RACC és membre de diversos consorcis com ERTICO, Euro NCAP, EuroTest, etc. a través dels quals participa en projectes internacionals de seguretat viària.

La Fundació RACC duu a terme les seves activitats a partir de quatre principis fonamentals:

- La vocació explícita de servei a la comunitat en els àmbits propis de la seva missió.
- La independència total respecte a tercers com la millor garantia per defensar els interessos dels usuaris de la mobilitat.
- L'exigència permanent dels màxims nivells de qualitat entesa en el sentit de rigor, solvència i, també, d'una voluntat explícita d'innovació.
- La professionalitat de les persones que hi treballen, que es tradueix en unes actuacions que són alhora el màxim d'escrupoloses, compromeses i entusiastes.

La Fundació RACC entén que la mobilitat és un àmbit en fase de desenvolupament i que, malgrat l'important camí ja recorregut, queden encara nombroses fites per assolir; i per això mostra un compromís constant per tal d'aconseguir nous progressos i contribuir així a millorar la qualitat de vida de tots els ciutadans.

▲ La Fundació RACC participa en nombrosos estudis internacionals de seguretat i realitza campanyes de formació per als més joves.

SEGURETAT VIÀRIA

INTRODUCCIÓ

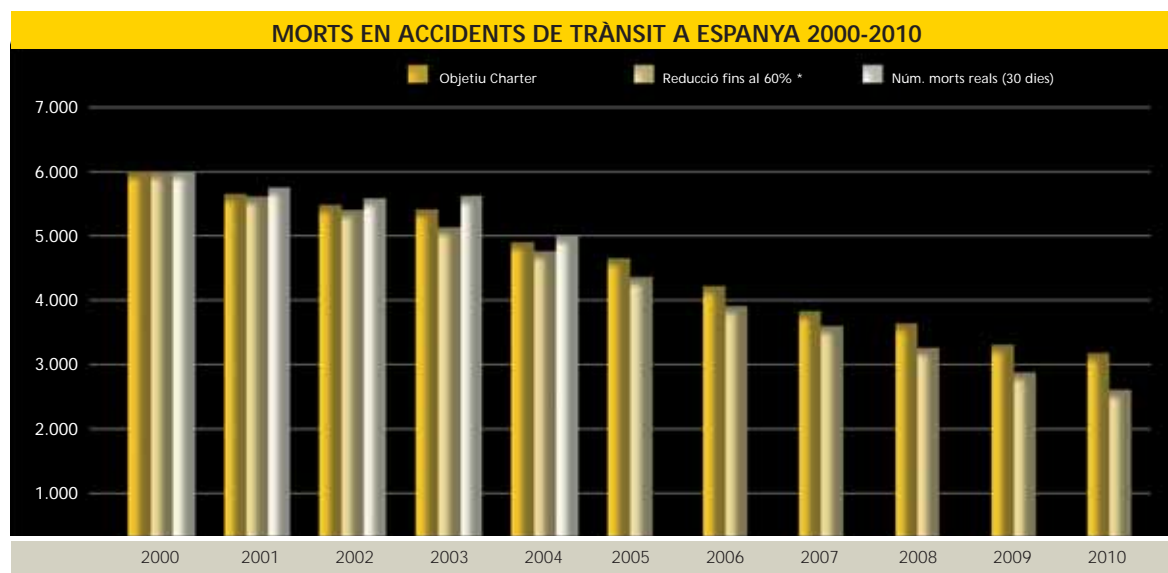
La Fundació RACC centra una gran part de les seves activitats en l'anàlisi del problema més greu que pateix la mobilitat ciutadana, tant en l'àmbit europeu com a Espanya: l'elevada sinistralitat a la carretera. Durant el període 2004-2005, la Fundació RACC ha dut a terme nombroses activitats amb l'objectiu de contribuir a la reducció del nombre d'accidents i de les seves greus conseqüències. Moltes d'aquestes activitats s'han dut a terme en col·laboració amb diverses entitats públiques i privades.

La Fundació RACC aposta per un plantejament integral de la seguretat viària, que abasti tots els seus factors determinants. Aquests factors són coneguts com les tres 'C':

- Conductors i ciutadans: els coneixements, la formació i l'actitud dels conductors i els ciutadans.
- Cotxe: la seguretat dels automòbils.
- Carreteres: la seguretat de la xarxa viària.

Amb aquest objectiu, la Fundació RACC ha fet seus tant el concepte de Fórmula Zero, que pretén aplicar els coneixements obtinguts en l'àmbit de les competicions de la F1 a la reducció dels accidents en carretera, com el de Visió Zero, el qual, impulsat pel Parlament suec, ha aconseguit que aquest país escandinau esdevingui un model de seguretat viària per a la resta d'Europa. Tots dos conceptes parteixen del fet que, en principi, totes les morts a la carretera són evitables i que, per tant, l'objectiu últim de les polítiques de seguretat viària ha de ser aconseguir reduir a zero el nombre de morts per accident.

Conscients que aquest és un objectiu teòric, i que el que cal és fixar unes fites ambicioses però assolibles que permetin progressar, la Fundació RACC va ser la primera institució d'Espanya que va subscriure, l'any 2002, l'anomenada Carta Europea de Seguretat Viària, impulsada per la Comissió Europea, la qual pretén reduir en un 50% els morts a la carretera entre el 2000 i el 2010.

* Des de la Fundació RACC es va apostar perquè l'objectiu Charter de la Carta Europea fos més ambiciós i es reduís fins al 60%.

SEGURETAT VIÀRIA PER A LES PERSONES

LA SITUACIÓ: ALGUNES DADES RELLEVANTS

- L'any 2004 es van produir a Espanya 94.009 accidents de circulació amb víctimes.
- 4.741 persones van morir a causa d'aquests accidents durant els trenta dies posteriors al sinistre i 138.383 van resultar ferides, 21.805 de les quals greus amb més de 24 hores d'hospitalització.
- Els accidents de circulació són la primera causa de mort de la població espanyola de menys de 39 anys.
- Els homes de 18 a 20 anys són els que tenen més risc de patir un accident.
- El 40% dels vianants morts l'any 2004 tenien més de 64 anys.
- Tot i la reducció de la sinistralitat, Espanya segueix essent un dels països de la UE que presenta les pitjors estadístiques. Només Grècia, Portugal i Bèlgica tenen una taxa de morts en accidents de carretera per cada 100.000 habitants superior a la d'Espanya.

EL PUNT DE VISTA DE LA FUNDACIÓ RACC

- La Fundació RACC considera que, ja que els nivells de partida a Espanya són pitjors que la mitjana europea, la reducció proporcional dels morts per accident de trànsit ha de ser superior que la dels països del nostre entorn.
- La Fundació RACC considera que cal insistir en el factor humà com a element central de l'accidentalitat. Tot i que és inevitable que les persones cometin errors, l'evidència mostra que a Espanya encara hi ha molt marge de millora quant als hàbits dels usuaris de la mobilitat per evitar accidents i víctimes mortals.
- Malgrat que la majoria de la població és conscient de la importància dels elements de seguretat com el cinturó, el casc o el reposacaps (que caldria anomenar salvacolls) per minimitzar les conseqüències d'un accident de trànsit cal continuar recordant que el seu ús és obligatori mitjançant campanyes informatives i formatives.

▶
La bicicleta constitueix el primer contacte amb la seguretat viària.

- La Fundació RACC considera que la formació és un element essencial per aconseguir la millora a la qual s'aspira. No es tracta només d'informar: l'usuari s'ha de conscienciar i ha d'entendre per què és necessari un canvi d'actitud.
- La Fundació RACC planteja l'educació viària a partir d'un enfocament d'ampli espectre que inclou, entre altres, les actuacions següents: el desenvolupament d'un programa d'educació per la mobilitat per als escolars, una presència activa en l'àmbit universitari i l'organització de cursos especials per a la gent gran.
- No obstant això, la Fundació RACC considera que els coneixements de seguretat viària adquirits a l'escola s'han de complementar en l'àmbit familiar mitjançant la pràctica generalitzada de les actituds correctes, i en el si de la societat, amb el suport dels mitjans de comunicació i de les institucions públiques.
- La Fundació també ha realitzat la IX Enquesta RACC sobre mobilitat i seguretat viària (2005), centrada en com perceben els conductors el risc que impliquen la velocitat i la senyalització. Dels resultats es desprèn, per exemple, que un 43% dels conductors espanyols defineix la seva conducta com "poc prudent", "inconscient" o "d'alt risc".

◀ La Fundació estudia els hàbits d'utilització dels sistemes de retenció infantil.

LES ACTUACIONS DE LA FUNDACIÓ RACC

ESTUDIS

- Una de les línies de treball seguides per la Fundació RACC en el període 2004-2005 ha estat l'adaptació de l'enquesta **Driving Behaviour Questionnaire (DBQ)**, un complet estudi sobre la conducta dels automobilistes elaborat a partir d'un sistema d'anàlisi desenvolupat al Regne Unit per la Universitat de Manchester. Amb la col·laboració de l'Institut Universitari de Trànsit i Seguretat Viària de la Universitat de València (INTRAS), la Fundació RACC ha adaptat les preguntes de l'enquesta a la realitat espanyola per tal de conèixer els comportaments perillosos més habituals dels conductors. Els resultats de l'enquesta, realitzada entre 4.500 conductors espanyols, estan a l'abast dels interessats al web del RACC (www.racc.net).
- La Fundació RACC també ha elaborat dos estudis sobre l'ús dels sistemes de retenció infantil (SRI) a partir d'enquestes realitzades a nens i nenes de 6 a 12 anys de Barcelona, Madrid i València. Els resultats indiquen, entre altres qüestions, que prop del 72% dels nens i nenes de 6 a 12 anys no viatgen mai asseguts correctament en el vehicle, un percentatge que augmenta a més del 90% en el cas dels infants de 9 a 12 anys.

- L'altra iniciativa sobre els SRI ha estat la presentació dels resultats de l'estudi europeu de validació de la seguretat dels sistemes de retenció infantil, el qual ha esdevingut un referent per a tots els pares i mares amb fills petits.
- L'enquesta Els conductors catalans i les nevades s'ha portat a terme per tal de conèixer les actituds i els hàbits dels conductors catalans en cas de nevada i per recollir informació per elaborar una sèrie de consells per als automobilistes que hagin d'afrontar situacions meteorològiques adverses.
- Per tal d'augmentar els coneixements que es tenen actualment sobre la mobilitat de les persones, la Fundació RACC també ha elaborat l'estudi **Gènere i conducció**, el qual estudia la percepció del risc en la conducció segons el gènere de les persones.
- La Fundació també ha fet un retrat exhaustiu de la mobilitat als principals nuclis turístics espanyols per tal de conscienciar la població sobre la importància d'utilitzar correctament els diferents elements de seguretat (cinturó, casc, etc.) durant tot l'any.
- Amb l'afany de promoure la millora de l'atenció mèdica urgent al nostre país, la Fundació va elaborar i va presentar l'any 2004 l'**Estudi sobre emergències mèdiques**, el qual va fer palès que una atenció medicalitzada eficient per a les víctimes dels accidents a la carretera permet incrementar extraordinàriament les possibilitats de supervivència.

La Fundació RACC va estudiar els hàbits dels conductors en cas de nevada.

ELS COMPORTAMENTS MÉS INSEGURS DELS CONDUCTORS ESPANYOLS

Un dels projectes d'investigació de major importància que ha portat a terme la Fundació durant el 2004 ha estat l'enquesta **Driving Behaviour Questionnaire (DBQ)**, la qual analitza els comportaments més perillosos al volant. Dels resultats obtinguts per l'enquesta DBQ es desprèn el següent decàleg dels comportaments més insegurs dels conductors espanyols:

1. No respectar els límits de velocitat a l'autopista.
2. Oblidar on s'ha deixat el vehicle en un aparcament.
3. Passar per alt els límits de velocitat per poder seguir el flux del trànsit.
4. No adonar-se de la presència de nous senyals de trànsit en una via per la qual es circula habitualment.
5. Equivocar-se de sortida en una rotonda per no atendre la senyalització.
6. Passar-se la sortida d'una autopista o autovia i veure's obligat a fer un rodeig.
7. Iniciar la marxa amb un destí determinat i adonar-se que per error es circula cap a un destí habitual.
8. Enfadar-se amb un conductor i demostrar-ho mitjançant gestos agressius.
9. Tocar el clàxon per expressar enuig envers un altre usuari de la via.
10. No calcular correctament les distàncies en el moment de realitzar un avançament.

- La Fundació RACC també ha participat en la primera enquesta paneuropea sobre el coneixement dels conductors de la normativa de seguretat viària. De l'anomenat Informe PISA es desprèn que, tot i que el conductor espanyol està força informat pel que fa a la seguretat viària, està molt lluny de la mitjana europea quant al coneixement del propi vehicle i dels elements de seguretat activa i passiva que incorpora.

- A més, la Fundació RACC ha analitzat, en col·laboració amb l'ADAC (el club automobilístic alemany), la qualitat d'un total de setze portabicicletes per a turismes presents al mercat europeu, amb l'afany d'informar detalladament els usuaris durant el període de vacances al nostre país, un moment en el qual nombrosos conductors surten a la carretera amb una o més bicicletes carregades al vehicle.

- La Fundació RACC, conjuntament amb el Centre d'Oftalmologia Barraquer (COB) i amb la col·laboració de la Càtedra d'Investigació en Oftalmologia Joaquim Barraquer de la UAB, va realitzar un estudi sobre els efectes dels enlluernaments i els trastorns de la funció visual entre els conductors europeus, una investigació promoguda per la Direcció de Seguretat en el Transport de la Unió Europea.

FORMACIÓ

- El Programa d'educació per la mobilitat ha arribat durant l'any 2005 a nombrosos escolars de Galícia, Múrcia, la Comunitat Valenciana, Andalusia, Madrid i Catalunya. Més de 35.000 alumnes han après els conceptes bàsics de la seguretat viària amb la Fundació RACC d'una manera i multidisciplinària i transversal durant el 2005.

- La Fundació RACC també ha portat a terme durant el 2004-2005 el **Dia RACC** a localitats com València, Alacant i Elx. L'objectiu del Dia RACC és aproximar la mobilitat als infants i a les seves famílies des d'una perspectiva lúdica en un entorn urbà.

► Més de 120.000 alumnes han participat en el Programa d'educació per la mobilitat de la Fundació RACC.

FORMAR ELS VIANANTS I ELS CONDUCTORS DEL FUTUR

El Programa d'educació per la mobilitat està a l'abast dels alumnes de 8 a 12 anys d'Educació Primària d'arreu d'Espanya gratuïtament. El programa adapta diversos conceptes relacionats amb la mobilitat a totes les àrees curriculars d'una manera amena, ja que inclou jocs, vídeos, imatges i nombroses connexions a pàgines web d'interès. A més, compta amb un monitor especialitzat en seguretat viària que es desplaça a les escoles.

- La bicicleta és una eina ideal perquè els nens i nenes de 8 a 12 anys aprenguin diversos conceptes pràctics relacionats amb la mobilitat diària. La Fundació RACC ha desenvolupat una activitat amb bicicletes a diferents localitats com Gijón, Terrassa, etc.
- La Fundació RACC ha dut a terme la implantació del programa **Advanced**, una prova pilot impulsada per la UE i destinada a avaluar la utilitat de la introducció de cursos posteriors a l'obtenció del permís de conduir amb l'objectiu de reduir els accidents entre els conductors novells. Mil joves van participar en el programa Advanced a Madrid, Barcelona i València.
- També en la línia de formar els més joves, la Fundació RACC disposa, des del 2005, d'una **Aula RACC** dins el **Karting Carlos Sainz** a Madrid la qual aspira a canviar l'actitud de molts joves davant la velocitat.
- La Fundació RACC promou amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) la **Càtedra RACC de Mobilitat i Seguretat Viària**, creada amb l'objectiu de dinamitzar la recerca i la transferència de tecnologia en l'àmbit de la prevenció, la seguretat viària i la mobilitat.

CURSOS PER A LA GENT GRAN: UNA NOVA ACTITUD DAVANT LA MOBILITAT

En col·laboració amb l'Obra Social Caixa Galícia, la Fundació RACC va organitzar un seguit d'activitats dirigides als més grans. L'objectiu d'aquesta iniciativa és difondre entre aquest col·lectiu una sèrie de consells de mobilitat, centrats en la necessitat d'extremar la precaució en tots els desplaçaments, tant en vehicle privat com en transport públic o a peu. Aquests consells s'han recopilat en un tríptic editat per la Fundació.

▲ La Fundació també vetlla per les necessitats de mobilitat de la gent gran.

D'altra banda, la Fundació RACC ha continuat amb el patrocini del **Postgrau de Planificació i Gestió de la Mobilitat** el qual, amb el suport de la Fundació Politécnica de Catalunya i l'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra, es dirigeix als professionals vinculats a la mobilitat que desitgin ampliar els seus coneixements.

CAMPANYES DE SEGURETAT VIÀRIA

- El 5 de maig del 2005, la Fundació RACC i el RACC van ser els amfitrions del llançament de la **campanya mundial de seguretat viària *Think before you drive* (Pensa abans de conduir)** que va comptar amb el suport de la FIA Foundation, amb el patrocini de Bridgestone i amb la col·laboració de Michael Schumacher i Rubens Barrichello. Aquesta campanya s'ha realitzat a diverses ciutats d'Espanya.
- En aquesta línia, la Fundació RACC també ha portat a terme diverses **campanyes sobre l'ús del cinturó de seguretat i dels sistemes de retenció infantil** a diferents localitats espanyoles, com Gijón i Almeria.

- D'altra banda, el RACC, a través de la Fundació, va ser la primera entitat espanyola que es va adherir al compromís fixat a la **Carta Europea de Seguretat Viària**, signada l'any 2004 a Dublín, i que reflecteix l'afany dels governs i de diverses entitats europees per reduir el nombre de morts a les carreteres d'Europa i aconseguir salvar un total de 25.000 vides abans de l'any 2010.

▲ Schumacher i Barrichello van donar suport a la campanya 'Pensa abans de conduir'.

CAMPANYA MUNDIAL: 'PENSA ABANS DE CONDUIR'

La Fundació RACC va presentar en un acte celebrat al Circuit de Catalunya la campanya ***Think before you drive* (Pensa abans de conduir)** de la Fundació RACC i la Fundació FIA, la qual planteja una sèrie de missatges de seguretat viària que identifiquen els principals factors de risc que poden provocar accidents greus o mortals. Així, l'eslògan 'Pensa abans de conduir' es pot desglossar en:

- Pensa. Utilitza sempre la cadira d'automòbil per als infants.
 - Pensa. Utilitza sempre el cinturó de seguretat.
 - Pensa. Ajusta el reposacaps.
 - Pensa. Comprova l'estat dels pneumàtics.
- Aquesta campanya ha comptat amb el suport incondicional de Michael Schumacher, set vegades campió del món de Fórmula 1.

▲
L'estudi EuroTAP analitza les condicions de seguretat dels principals túnels europeus.

LA SITUACIÓ: ALGUNES DADES RELLEVANTS

- Els 165.152 quilòmetres de carreteres espanyoles van suportar el 2004 un trànsit de 241.715 milions de vehicles per quilòmetre, una xifra que va suposar un increment anual del 2,1%.
- L'any 2004 es van produir a Espanya 94.009 accidents de circulació amb víctimes. Els accidents a la carretera van ser 43.787, un 47% dels quals va concentrar el 81% de les víctimes mortals (3.841). Ambdues xifres són inferiors a les de l'any anterior i suposen un descens del 8% i del 14%, respectivament.
- Dels 43.787 accidents que van tenir lloc a la carretera, 3.314 es van produir a l'autopista, i hi van morir 279 persones, una xifra que suposa el 7% dels morts que hi ha hagut a la carretera; en autovia es van registrar 8.295 accidents en els quals es van comptabilitzar 651 morts, és a dir, el 17% del total dels morts a la carretera.
- Els tipus d'accidents més freqüents a la carretera són les sortides de via (41%), les col·lisions frontolaterals (16%) i les col·lisions posteriors (13%). El 38% de les morts es va produir en un accident provocat per una sortida de via, el 18% a causa d'una col·lisió frontal i el 18% en un xoc frontolateral.
- El 66% dels morts en accident de trànsit a Espanya es produeix en els instants posteriors a l'accident.

EL PUNT DE VISTA DE LA FUNDACIÓ RACC

- Més enllà del factor humà, les infraestructures són un element decisiu de la seguretat viària. Als països més avançats del nostre entorn el millorament de les infraestructures concentra la major part dels esforços i els recursos dedicats a la seguretat viària.
- La Fundació RACC considera que l'aplicació d'un sistema d'emergències mèdiques intel·ligent a Espanya permetria reduir la mortalitat posterior a un accident de trànsit pràcticament en un 50%.
- Cal detectar els punts negres de la xarxa viària, estudiar les causes de l'elevada accidentalitat i actuar amb rapidesa, aplicant les millores tècniques necessàries.
- Cal implantar les anomenades auditories de seguretat viària que, a partir d'una anàlisi sobre el terreny, avaluen l'estat de les carreteres i permeten fer propostes de millora per a la seguretat dels usuaris.

- La senyalització és un dels principals aspectes que cal millorar a la xarxa viària espanyola. La Fundació RACC considera que la correcta instal·lació d'un senyal ha de respondre a quatre factors bàsics, que són visibilitat, llegibilitat, comprensió i credibilitat, i sosté que la senyalització actual s'ha de simplificar i que cal retirar els senyals obsolets.
- Cal unificar els criteris que defineixen l'elaboració dels estudis i estadístiques sobre l'accidentalitat als països de la Unió Europea. La tasca realitzada per programes com l'EuroRAP és un bon punt de partida.

LES ACTUACIONS DE LA FUNDACIÓ RACC

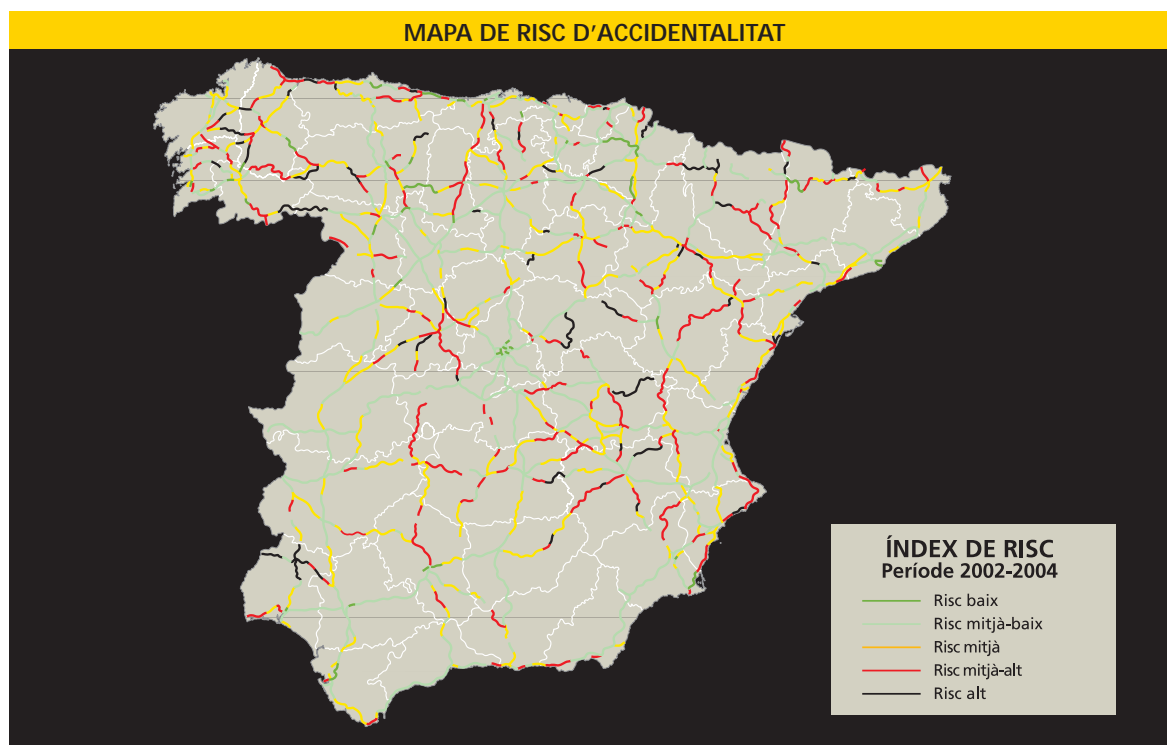
ESTUDIS

- La Fundació RACC continua apostant per l'Estudi EuroRAP (Programa europeu de valoració de carreteres) que combina la investigació de les dades d'accidentalitat amb la intensitat de trànsit de la xarxa viària. Els resultats de l'EuroRAP permeten identificar

els principals trams negres de la xarxa viària de cada país, l'índex de risc de cada tram i les característiques de les vies on es concentren més accidents. A Espanya, prop de 21.000 quilòmetres de la Xarxa de Carreteres de l'Estat (RCE) i les principals carreteres de Catalunya i el País Basc s'han sotmès a estudi.

- Juntament amb els principals clubs d'automobilístics europeus, la Fundació ha participat en el programa EuroTest, el qual analitza la qualitat de moltes altres infraestructures de la xarxa viària que poden afectar negativament la seguretat dels ocupants d'un vehicle i vulnerar els drets dels usuaris. Durant l'any 2004 i en el marc de l'EuroTest, la Fundació ha participat en els estudis següents:

- Estudi de les àrees de servei.
- Estudi de la seguretat dels ferris.
- Estudi sobre trams en obres a les carreteres de Barcelona, Madrid, València i Astúries.
- Estudi de la senyalització de diversos països europeus a partir de l'opinió dels usuaris de les vies.

EUROTEST: LA SENYALITZACIÓ D'EUROPA, A DEBAT

EuroTest va realitzar una anàlisi de la senyalització a diversos països europeus, a partir de l'opinió dels usuaris de les vies. Algunes de les conclusions principals de l'estudi van ser:

- En línies generals, els europeus es mostren satisfets amb la qualitat de la senyalització.
- Italians i espanyols són els europeus que més dificultat manifesten per orientar-se a la carretera.
- El 55% dels conductors espanyols –el percentatge més elevat d'Europa– declara que en alguna ocasió s'ha trobat en una situació de perill a causa de la mala situació d'un senyal o de la seva poca claredat.

PROJECTES

- L'any 2005, la Fundació, amb el suport del Ministeri de Foment i del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, ha iniciat l'aplicació del programa **Road Protection Score (RPS)** a les carreteres catalanes i espanyoles, i ha analitzat 8.000 quilòmetres de vies. L'RPS és una iniciativa que sorgeix del consorci EuroRAP, la qual permet analitzar els equipaments de seguretat de les carreteres que protegeixen els vehicles en tres supòsits d'accident: impacte frontal, sortida de via i impactes en interseccions.

JORNADES

- El RACC va portar a la ciutat de Barcelona el **congrés internacional d'assistència aèria medicalitzada AIRMED**. En el curs dels debats i ponències dels experts més autoritzats en la matèria, es va fer palesa una vegada més la necessitat d'implantar un sistema d'emergències que pugui atendre ràpidament els accidentats i decidir si actuar in situ o evacuar els ferits amb totes les garanties mèdiques.

CAMPANYES

- La Fundació també participa en la **campanya europea d'actuació dins un túnel**, que pretén donar als usuaris la informació més eficaç sobre els comportaments més adequats i segurs en cas de retenció de trànsit, avaria, accident o incendi d'un vehicle en un túnel.

▲
Movitest és un laboratori mòbil que analitza diferents situacions de trànsit.

- La Fundació RACC, també amb la finalitat de defensar els drets dels usuaris de les carreteres, ha participat durant el 2004 i el 2005 en l'**EuroTAP**, un estudi que avalua les característiques dels túnels europeus en funció de criteris de seguretat, tant preventius com de rescat. Cal destacar les bones puntuacions dels túnels espanyols de Somport (Osca) i de Badal (Barcelona), la nova revisió del túnel de San Juan (Alacant) i les millores recomanades per als túnels de Vielha i Sóller, actualment en procés d'execució. Fruit del primer estudi de l'EuroTAP va ser l'anàlisi del túnel de Vielha; els resultats de seguretat van ser alarmants i van forçar l'Administració a construir un nou túnel, la inauguració del qual s'ha ajornat recentment.
- Quant a l'anàlisi dels elements de seguretat a les vies, la Fundació també ha elaborat un **estudi sobre les rotondes** a diferents localitats espanyoles (Múrcia, Sevilla, la Corunya) amb els objectius de millorar aquestes infraestructures i d'elaborar una sèrie de consells pràctics de conducció per afrontar-les.

SEGURETAT VIÀRIA AL VEHICLE

LA SITUACIÓ: ALGUNES DADES RELLEVANTS

- Durant el 2005 es van matricular a Espanya un total de 2.319.601 vehicles, la qual cosa representa un increment del 7,9% des del 2004. A la fi del 2005 hi havia un total de 27.700.000 vehicles en circulació, gairebé un 5% més que el 2004.
- Durant l'última dècada, el parc automobilístic a Espanya ha crescut més del 50%, és a dir, ha passat dels 18,2 milions de vehicles l'any 1994 als 27,7 milions en disposició de circular actualment. Més del 50% del parc de vehicles d'Espanya al desembre del 2004 tenia una antiguitat superior als set anys.
- La compra d'un vehicle segueix essent una de les despeses més importants per a una família, tot i que, a més dels criteris estètics i econòmics que dirigeixen la compra temps enrere, ara es valoren aspectes com la seguretat, el consum o el respecte al medi ambient.

EL PUNT DE VISTA DE LA FUNDACIÓ RACC

- Darrerament els fabricants han treballat intensament per millorar la seguretat dels vehicles i hi han anat incorporant de sèrie nombrosos elements de gran importància i utilitat per a l'usuari.
- Mirant cap al futur, el repte rau sobretot en la millora de la seguretat activa, és a dir, la seguretat que se centra en la prevenció dels accidents de trànsit.
- D'altra banda, segueix essent necessari millorar els elements de seguretat que afecten vianants i ciclistes.
- Cal actualitzar la fiscalitat que grava l'automòbil tot intentant mantenir els nivells d'imposició vigents; seria convenient canviar l'estructura dels impostos per vincular-los preferentment a criteris mediambientals i a l'ús efectiu que es faci dels vehicles.

LES ACTUACIONS DE LA FUNDACIÓ RACC

ESTUDIS

- L'Euro NCAP és un dels programes europeus de seguretat viària més coneguts, el qual analitza l'efectivitat dels elements de seguretat passiva de cada model mitjançant assajos de xoc. La Fundació RACC, com a membre de la Federació Internacional de l'Automòbil (FIA), forma part d'aquest programa des que es va crear l'any 1997, i ha continuat donant suport a aquest projecte que ja ha sotmès a assajos de xoc a 212 models d'automòbils, quaranta-tres dels quals han aconseguit la màxima puntuació (cinc estrelles), la qual cosa representa una garantia de seguretat per als usuaris.

El programa Euro NCAP ha contribuït a la millora de la seguretat passiva dels vehicles.

▲
La tecnologia,
aliada del control
del trànsit.

LA SITUACIÓ: ALGUNES DADES RELLEVANTS

- La tecnologia és un instrument essencial per a la mobilitat, ja que, si s'utilitza correctament, pot contribuir a assolir una mobilitat més segura, més eficient i més respectuosa amb el medi ambient.
- Els nous models de vehicles van incorporant progressivament una sèrie d'elements tecnològics que milloren tant el confort dels conductors i dels passatgers com la seva seguretat. Actualment, el repte se centra en perfeccionar els sistemes de comunicació i d'informació entre els vehicles i els sistemes d'assistència a la carretera per respondre amb més rapidesa davant els accidents i augmentar el grau de comoditat dels usuaris.
- No obstant, cal tenir en compte que hi ha un gran buit d'informació que cal cobrir per tal d'assegurar que els usuaris facin un ús complet i adequat de les tecnologies que tenen al seu abast.

EL PUNT DE VISTA DE LA FUNDACIÓ RACC

- L'avanç de la tecnologia aplicada al món de la mobilitat ha permès tant la millora dels elements de seguretat activa i passiva que incorporen els vehicles com el desenvolupament de nous sistemes d'alarma i informació. El RACC aposta per aquestes tecnologies, enteses com a eines pràctiques i eficaces per informar els ciutadans sobre l'estat del trànsit i per evitar un accident o reduir les seves conseqüències.
- L'aposta del RACC per les noves tecnologies es fa palesa en la seva participació com a socis d'ERTICO, una organització europea que promou la implantació dels sistemes intel·ligents de transport (ITS) a Europa. ERTICO lidera el projecte CVIS (Cooperative Vehicle Infrastructure Systems), el qual investiga sobre la possibilitat d'una comunicació directa de missatges de seguretat entre els vehicles i les infraestructures.

LES ACTUACIONS DE LA FUNDACIÓ RACC

PROJECTES

- La Fundació ha participat per primera vegada en els projectes del VI Programa Marc de la Unió Europea, els quals compten amb el suport de la Comissió Europea del Transport i l'Energia. Entre aquests projectes cal esmentar el **Safety Technopro**, el qual ofereix assessorament als venedors de vehicles perquè proporcionin tota la informació necessària als usuaris de les noves tecnologies aplicades a l'automòbil.
- La Fundació RACC ha refermat la seva participació en el **fòrum europeu e-Safety**, en el qual s'emprenen i es coordinen diverses iniciatives per promoure la introducció de les noves tecnologies en l'automòbil per tal de millorar la seguretat dels ocupants, prevenir les situacions de risc i minimitzar les conseqüències dels accidents de trànsit.

DIFUSIÓ

- El RACC també participa en el projecte **e-Call**, un nom que designa la trucada automàtica d'emergència que es fa des del vehicle després de patir un accident. Aquest projecte treballa sobre la necessitat d'integrar els serveis d'emergència en una mateixa plataforma amb l'objectiu d'augmentar la qualitat i la rapidesa dels serveis d'assistència en carretera.

- Des de fa més de quinze anys el RACC ofereix la informació sobre l'estat del trànsit a través de les principals emissores de ràdio catalanes. Ara, el Club i la Fundació RACC aspiren a fer arribar aquesta informació directament als usuaris de les vies mitjançant el sistema **TMC (Canal de Missatges de Trànsit)**, una tecnologia que complementa l'ús dels navegadors ja que ofereix la informació sobre l'estat de la via en temps real. Els navegadors dinàmics ja utilitzen aquesta informació per suggerir les possibles vies alternatives en cas de congestió.

Els vehicles cada cop tenen millors prestacions tecnològiques.

LA SITUACIÓ: ALGUNES DADES RELLEVANTS

- Al llarg dels últims anys, a Espanya, com a la major part dels països del seu entorn, la mobilitat de viatgers i mercaderies ha crescut per sobre del conjunt de l'economia (PIB), la qual cosa ha provocat situacions que no són sostenibles a mig termini.
- Més de 2.874 milions de passatgers van utilitzar el transport urbà l'any 2005 a Espanya, la qual cosa suposa un increment del 2,4% respecte a l'any 2004.
- Més de 1.849 milions de viatgers van utilitzar el transport interurbà l'any 2005, amb un augment del 2,6% respecte a l'any 2004.
- El transport per carretera continua essent la part més important del transport interurbà a Espanya (amb un 65,9% del total), seguit del transport ferroviari (31,7%).

EL PUNT DE VISTA DE LA FUNDACIÓ RACC

- Per tal d'assegurar que el patró de la mobilitat sigui sostenible, cal gestionar-la d'una manera eficient. No es tracta d'establir limitacions o prohibicions per a la circulació, sinó de gestionar adequadament l'oferta i la demanda en matèria de mobilitat.
- Pel que fa a l'oferta, cal gestionar eficaçment els processos de planificació i de programació. D'altra banda, cal que les infraestructures previstes s'executin a temps.
- D'altra banda, pel que fa a la demanda, cal intentar ajustar-la al màxim per tal d'evitar puntes que derivin en situacions de congestió. Regular-la a partir d'una adequada política de preus pot ser una solució a aquest problema.
- Un factor clau per garantir la seguretat de tots els aspectes de la mobilitat és l'auditoria regular de tots els elements amb uns criteris de qualitat per tal d'aportar solucions a temes concrets. Així mateix, l'ús intens de les tecnologies telemàtiques pot ser un instrument molt eficaç de gestió de la mobilitat.

▲ La gestió del trànsit és un dels grans reptes en l'actualitat.

▲
Conveni amb la Conselleria de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

LES ACTUACIONS DE LA FUNDACIÓ RACC

ESTUDIS I PROJECTES

- En el període 2004-2005 la Fundació ha assessorat trenta ajuntaments de tot Espanya sobre l'elaboració de plans globals de mobilitat o d'estudis més concrets sobre temes tan diversos com l'accessibilitat d'un aparcament, l'habilitació d'un carrer per als vianants o l'ordenació d'una cruïlla.

- L'any 2005, l'Àrea Tècnica de la Fundació RACC ha realitzat diverses auditories, una de les quals centrada en l'analisi de les àrees verdes de la ciutat de Barcelona, una nova eina de gestió de l'espai viari.

- A més, la Fundació RACC ha estat l'adjudicatària de la Junta d'Andalusia per elaborar d'una guia de mobilitat per a aquesta comunitat. Aquesta guia permetrà explicar el concepte d'Agenda 21 i l'aplicació de diverses actuacions municipals per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible.

SERVEIS

- L'opinió dels socis del RACC es reflecteix al programa Via Directa, el qual estudia els problemes de la xarxa viària i planteja les possibles solucions. Al llarg d'aquests dos anys el programa Via Directa ha rebut prop de 1.000 suggeriments.

- Durant el 2005, la Fundació RACC va signar un conveni de col·laboració amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya per tal de recollir els suggeriments i les queixes dels usuaris sobre les carreteres catalanes. L'extensió del programa Via Directa es pot realitzar a través de:

- www.racc.net.
- www.gencat.net/ptop.
- www.mobilitat.net.

INSTRUMENT D'ANÀLISI DE LA MOBILITAT

Per investigar diversos paràmetres de la mobilitat, la Fundació RACC disposa del laboratori mòbil **Movitest**, un vehicle especialment equipat amb sistemes de recollida de dades relatives al trànsit dels vehicles. L'any 2005, un dels nombrosos estudis de Movitest va analitzar la mobilitat en tres dels principals centres turístics de la costa espanyola (Marbella, Torremolinos i Benidorm) durant l'època estiuenca, amb l'objectiu de saber si les condicions de circulació i seguretat viària varien durant els mesos d'estiu. Entre altres aspectes, es va analitzar l'ús del cinturó de seguretat i del casc, el nivell d'emissions, la contaminació acústica, les places d'aparcament disponibles i el grau de congestió del trànsit.

CAMPANYES

- A més dels convenis signats amb les administracions per a la realització d'estudis sobre diversos aspectes relacionats amb la mobilitat, la Fundació RACC col·labora activament amb diversos ajuntaments en l'organització conjunta de campanyes de seguretat viària i en la celebració d'actes i jornades. Amb aquestes iniciatives, la Fundació ha aconseguit estar present en el dia a dia de molts ciutadans i conèixer de primera mà quines són les seves necessitats reals de mobilitat i quins problemes se'n deriven.

MOBILITAT URBANA

Els tècnics de la Fundació RACC van recopilar els seus coneixements sobre mobilitat urbana en l'obra *Criterios de movilidad en zonas urbanas*, dirigida als responsables de mobilitat dels ajuntaments. Aquesta publicació planteja qüestions tan variades com la tipologia dels carrers, la gestió del transport públic o l'ús de la regulació dels semàfors en l'ordenació del trànsit urbà.

DIFUSIÓ

- El compromís social de la Fundació RACC comporta la creació i la divulgació de tot tipus d'informació relacionada amb la mobilitat. En aquest sentit, durant el 2005 la Fundació RACC ha creat el nou Foro RACC Madrid, que neix amb l'objectiu d'obrir un espai de debat sobre mobilitat i seguretat viària a Madrid i d'esvenir un punt de trobada entre els experts i el públic interessat en aquestes qüestions. Al llarg del 2005 i en el marc d'aquest fòrum s'han celebrat dues sessions: Jocs Olímpics i mobilitat i Obres i medi ambient.

- La Fundació RACC ha celebrat diverses reunions amb la Subcomissió de Seguretat Viària i Prevenció d'Accidents de Trànsit i amb la Comissió de Sanitat i Consum del Congrés dels Diputats per presentar les activitats del RACC i de la Fundació i insistir en la necessitat d'introduir millores en matèria de seguretat viària i gestió de la mobilitat al nostre país.

▲ Autoritats al Foro RACC organitzat per la Fundació RACC.

◀ Publicació de referència en l'ordenació de la mobilitat urbana.

◀ La Fundació RACC promou el concepte de mobilitat sostenible.

LA SITUACIÓ: ALGUNES DADES RELLEVANTS

- Els cotxes són responsables d'entre el 10 i el 15% de les emissions del CO₂ que es llençen a l'atmosfera. A més, la contaminació que provoquen els cotxes se suma a les emissions d'altres gasos i partícules nocives per a la salut humana.
- En els últims anys la indústria ha fet un gran esforç tecnològic per reduir el nivell d'emissions.
- Els compromisos assumits al Protocol de Kyoto obliguen a intensificar aquests esforços i a reduir, encara més, el nivell d'emissions. És important que es compleixin els acords entre la Unió Europea i la indústria automobilística, els quals preveuen reduir les emissions a 140 g de CO₂ per quilòmetre l'any 2008 i a 120 g de CO₂ per quilòmetre l'any 2012.
- L'anomenada normativa Euro, en les seves diferents versions (l'última és l'Euro 4) ha estat molt eficaç i ha aconseguit forçar la indústria a millorar la tecnologia i a reduir d'una manera dràstica les emissions de gasos i de partícules nocives per a la salut.

EL PUNT DE VISTA DE LA FUNDACIÓ RACC

- La Fundació promou el concepte de mobilitat sostenible, el qual defensa l'equilibri entre el dret a la mobilitat i el respecte al medi ambient.
- La filosofia de la Fundació RACC s'expressa en quatre grans objectius:
 - L'aposta per uns vehicles menys contaminants els quals permetin l'ús d'energies netes.
 - La difusió de la conducció ecològica, la qual permet un estalvi del 20% de les emissions de CO₂.
 - La millora del transport públic, que ha de convertir-se en una veritable alternativa al vehicle particular.
 - El compromís dels ciutadans amb el respecte al medi ambient.

▲
Presentació dels cursos de
Conducció Ecològica del
Plan Azul de Madrid.

■ A partir de l'anàlisi d'aquests quatre eixos, la Fundació considera que cal que tots els actors implicats en el món de la mobilitat lliutin per aconseguir un nivell de consum que no hipotequi els recursos naturals del futur. La Fundació entén que les administracions han d'actuar i impulsar una revisió de la fiscalitat de l'automòbil i una millora del transport públic, mentre que els fabricants de vehicles han de continuar desenvolupant tecnologies ecològicament eficients.

LES ACTUACIONS DE LA FUNDACIÓ RACC

PROJECTES

■ Durant el 2005 la Fundació RACC va signar un acord de col·laboració amb Eroski per participar en la campanya **Idea Sana** amb l'objectiu de promoció una conducció respectuosa amb el medi ambient.

■ Durant el 2005, la Fundació ha col·laborat amb la Comunitat de Madrid, a través de la Conselleria de Medi Ambient i Ordenació del Territori, en el projecte **Plan Azul**, una aposta de l'Administració per millorar la qualitat de l'aire i sensibilitzar els conductors sobre la necessitat d'utilitzar el vehicle particular d'una manera més racional. En aquest marc es van organitzar diverses activitats, com la promoció dels cursos de Conducció Ecològica, on s'ensenyen diverses tècniques de conducció que ajuden a evitar una contaminació excessiva, i l'elaboració d'una enquesta entre els habitants de la Comunitat de Madrid sobre aspectes mediambientals.

DIFUSIÓ

■ En el seu doble vessant d'arribar tant a la ciutadania com a l'àmbit acadèmic, la Fundació RACC organitza anualment un **seminari sobre automòbil i medi ambient**, el qual també incideix en un ús més eficient i menys contaminant de l'automòbil. En l'última edició d'aquest seminari es van analitzar les principals novetats del mercat automobilístic que afavoreixen el respecte envers el medi ambient. En aquesta trobada, el RACC va presentar el primer cotxe de la seva flota d'assistència que funciona amb gas natural.

■ L'any 2004, la Fundació RACC va col·laborar en l'estudi **EcoTest**, dirigit per la FIA i realitzat pel club automobilístic alemany ADAC, el qual va mesurar el grau d'emissions de diversos cotxes del mercat europeu. Aquestes proves són més exhaustives que les exigides per la Unió Europea per a l'homologació mediambiental dels vehicles. EcoTest va analitzar un total de 114 models, entre els quals van destacar el Toyota Prius i l'Honda Accord, equipats amb un motor híbrid i considerats els més ecològics del mercat.

■ La Fundació RACC també ha promogut la difusió del concepte de mobilitat sostenible a través de la publicació del llibre **Automòbil i medi ambient** i la presentació de l'obra les ciutats de Madrid, Barcelona i la Corunya.

■ La difusió de la mobilitat sostenible també ha estat l'eix argumental de la participació de la Fundació en seminaris i cursos com **Mobilitat urbana sostenible** (Ordenació del territori i planificació urbana) que va tenir lloc a Sevilla (juny 2005) o **Medi ambient, patrimoni i expressió gràfica: capacitació professional en la sostenibilitat**, de la Universidad de Granada (octubre 2005). A més, la Fundació ha organitzat la **Jornada sobre transport i mobilitat sostenible**, juntament amb l'Institut Mediterrani per al Desenvolupament Sostenible de València (juny 2004), el **Seminari sobre mobilitat urbana i eficiència energètica**, juntament amb l'Agència Local de l'Energia de l'Ajuntament de Sevilla (setembre 2004), la **Jornada sobre mobilitat sostenible** a Girona, juntament amb la Universitat de Girona (desembre 2004) i el **segon Foro RACC Madrid** dedicat al tema Obres i medi ambient (novembre 2005).

◀ La Fundació es preocupa per la relació entre la mobilitat i l'entorn.

■ La Fundació també ha participat activament en la **Setmana de la mobilitat sostenible 2005**, una iniciativa que s'ha celebrat a diferents ciutats com Barcelona, Vic i la Corunya i a la localitat sevillana de Dos Hermanas.

La Fundació RACC convoca anualment una mitjana de setanta rodes de premsa per presentar els estudis, conferències i seminaris que organitza regularment arreu d'Espanya. Aquesta intensa activitat es reflecteix en una audiència anual de més de 300 milions d'impactes. El model de comunicació de la Fundació RACC es basa en un enfocament social dels temes que es tracten, ja que reflecteixen les opinions dels socis del RACC i de la societat en general sobre els diferents aspectes de la mobilitat. D'aquesta manera, la Fundació ha esdevingut un referent per a la societat i per als mitjans. Un dels esdeveniments liderats per la Fundació RACC que va tenir un major ressó mediàtic va ser la presentació europea d'un dels estudis de l'Euro NCAP celebrada al Santiago Bernabéu el 25 de novembre del 2004.

Durant els anys 2004 i 2005, les publicacions de la Fundació RACC s'han consolidat en un doble vessant: la publicació de llibres i la de fullets de consells. En aquest sentit, durant el 2004, i com a punt de partida d'una sèrie de publicacions vinculades a totes les qüestions relacionades amb a la mobilitat, va editar el llibre *Automòbil i medi ambient*, en el qual s'analitza l'impacte ambiental del model actual de transport i es proposen alternatives per avançar cap a un model més respectuós amb el medi ambient.

En aquesta línia de divulgació però centrada en un entorn més tècnic, la Fundació també ha publicat el llibre *Criteris de mobilitat urbana*, el qual proposa una reflexió sobre les bases de la mobilitat i presenta mesures pràctiques sobre mobilitat urbana per aplicar en el nostre entorn.

Pel que fa a la col·lecció de fullets, la Fundació RACC darrerament ha publicat els títols següents: *La mobilitat de la gent gran*, *Un pacte entre vianants i conductors* i *Circulació a les rotondes* que complementen els publicats amb anterioritat *Nens segurs al cotxe*, *Porta'l sempre cordat*, *Et pot salvar la vida*, *Seguretat als túnels*, *Pot salvar una vida* i *Codi mediambiental del conductor*.

▲ La Fundació RACC va presentar l'estudi Euro NCAP a escala europea a l'estadi Santiago Bernabéu a Madrid.

◀ La Fundació realitza una mitjana de setanta rodes de premsa cada any.

COMITÈ PERMANENT

Sebastià Salvadó Plandiura	<i>President</i>
Josep Mateu Negre	<i>Director General del RACC</i>
Miquel Nadal Segalà	<i>Director de la Fundació RACC</i>
Agustí Milà Canals	<i>Director de Màrqueting i Comunicació Corporativa del RACC</i>
Josep M. Miret Antolí	<i>Director de Comunicació del RACC</i>

DEPARTAMENT DE RELACIONS INSTITUCIONALS I DE PROGRAMES

Alfons Perona Gómez	<i>Secretari Executiu</i>
Fernando Santamaría Pastor	<i>Relacions Institucionals i Internacionals</i>
Meritxell Dolcet Erta	<i>Responsable de Projectes, Estudis i Màrqueting</i>
Cristina Catalá García	<i>Responsable zona Llevant-Balears</i>
Sonia Menacho Martín	<i>Responsable zona Andalusia</i>
Lucía Serantes Lorenzo	<i>Responsable zona Galícia-Astúries</i>

DEPARTAMENT TÈCNIC

Pere Sauret Manen	<i>Director</i>
Xavier Abadía Pérez	<i>Cap de Mobilitat</i>
Lluís Puerto Giménez	<i>Cap de Seguretat Viària</i>
Rosa Cañellas Miró	<i>Tècnic d'ITS</i>
Víctor Alarcón Mora	<i>Tècnic de Mobilitat</i>
Víctor Blanco Campos	<i>Tècnic de Seguretat Viària</i>

SUPPORT

Marta Rius Peña	<i>Secretaria i suport</i>
Núria Ubach Guàrdia	<i>Secretaria i suport</i>
Raimon Soler Becerro	<i>Documentalista</i>

PREMSA I COMUNICACIÓ

Marta Bach Arús	<i>Responsable de premsa de la Fundació</i>
-----------------	---

ÍNDEX D'ACTIVITATS

ACCIONS DE LA FUNDACIÓ EL 2005

ACTIVITATS DE SEMINARIS I CONFERÈNCIES

- Participació en la jornada **Seguretat viària i la seva incidència en els accidents *in itinere***, organitzada per la Fundació Mútua Universal, a Sta. Cruz de Tenerife (14 d'abril).
- Conferència sobre les **Zones 30**, a la Corunya (21 d'abril).
- Participació en el sopar col·loqui **Conduir, una qüestió d'aptitud o d'actitud?**, organitzat per l'Àmbit Maria Corral d'investigació i difusió, a Barcelona (19 de maig).
- Participació en el **Fòrum Conviure circulant** de la Policia local de Palma (1 i 2 de juny).
- Participació en el **V Congrés nacional de carreteres locals**. Conferència sobre senyalització, a Benidorm (26 de maig).
- Participació en la jornada sobre el **Carnet per Punts**, a Palma (8 de juny).
- Participació en el curs sobre **Mobilitat urbana sostenible (Ordenació del territori i planificació urbana)**, a Sevilla (10 de juny).
- **Conference Week** a Budapest (13 i 17 de juny).
- Jornada sobre **impunitat legal: morts i lesions imprudents comeses amb vehicles de motor**, organitzada per Stopaccidentes amb la col·laboració de la Fundació RACC, a Madrid (28 de juny).
- **Projecte Búho**: Jornada sobre seguretat viària als tallers d'estiu de Sevilla, amb la participació de 230 nens (7 de juliol).
- Jornada **Autoavaluació del risc en la conducció** I Saló de Automóvil Concello de Cambre, a la Corunya. Presentació del **Driving Behaviour Questionnaire** (22 de juliol).
- Participació en el **Focus Group d'Attitudes**, a Madrid (29 de setembre).
- Participació en la **Jornada sobre la Comunitat Portuària de Barcelona** (3 d'octubre).
- Participació amb ponència en el **II seminari de reconstrucció d'accidents**, organitzat per Applus+ Idiada a Barcelona (6 i 7 d'octubre).
- Participació en la **Jornada de trànsit en l'entorn urbà**, a Madrid (6 d'octubre).
- Participació en la **Jornada tècnica sobre la seguretat viària en l'àmbit local**, en el marc del Saló Municipal de l'Ajuntament de Lleida (18 d'octubre).
- Conferència sobre el **carnet per punts** als alumnes de Psicologia del Trànsit de la Universitat de Múrcia (19 d'octubre).
- Participació amb ponència sobre EuroTAP al **IV Simposi de túnels d'Andorra**, organitzat per l'Associació Tècnica de la Carretera (25 d'octubre).
- Participació en el curs **Medi ambient, patrimoni i expressió gràfica: capacitació professional en la sostenibilitat**, de la Universitat de Granada (28 d'octubre).

- Participació en el simposi sobre **Antropologia viària-Abertis** a Barcelona (29 d'octubre).
- **IV Jornada gallega de seguretat viària**, amb ponència Autoavaluació del risc en la conducció (10 de novembre).
- **Curs de formació de formadors** per a la Policia local de València (18 de novembre).
- Participació a la **Jornada de mobilitat** a Bilbao (30 de novembre).

PRESENTACIONS DE LLIBRES

- Presentació del llibre *La historia de la industria de automoción en España. Empresas y personajes*, de FITSA, en l'acte d'homenatge als pioners de la indústria de l'automoció espanyola, al Saló de l'Automòbil de Barcelona (maig).

JORNADES

- Jornada **e-Call** (sistema de trucada automàtica urgent que s'activa en cas de col·lisió), a la seu del RACC a Madrid (16 de març).
- Jornada **La mobilitat urbana a la ciutat d'Almeria** (5 d'abril).
- Jornada sobre el **carnet per punts**, en col·laboració amb la DGT a Madrid (21 d'abril).
- Jornada **FIA Foundation** sobre l'estudi *The Automobile and Society*, a Barcelona (29 d'abril).
- **I Foro RACC** a Madrid. **Mobilitat a les ciutats olímpiques** a Madrid (28 de juny).
- Jornada **La mobilitat urbana a Gijón**, organitzada amb la col·laboració de l'Ajuntament de Gijón (2 de juny).
- Jornada sobre el **carnet per punts**, a Palma (8 de juny).
- **XII Fòrum Barcelona de seguretat viària**, organitzat conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona, el PAT i la Fundació RACC. L'edició d'enguany ha versat sobre **Disciplina viària=Seguretat: La indisciplina viària i el comportament humà, reptes i oportunitats de gestió** (22 de juny).
- **II Foro RACC Madrid**, organitzat per la Fundació. Aquesta edició estava dedicada al tema **Obres i medi ambient** (2 de novembre).

CONVENIS AMB ALTRES ENTITATS I INSTITUCIONS

- Signatura de l'acord amb la **Fundación del Real e Ilustre Colegio Oficial de Médicos de la provincia de Sevilla** (3 de novembre).
- Signatura del conveni de col·laboració entre l'associació **Stopaccidentes** i la Fundació RACC (4 de novembre).
- Signatura del conveni de col·laboració amb l'**Ajuntament de Bescanó** per a l'elaboració de l'estudi de mobilitat al municipi de Bescanó (7 d'octubre).

- Signatura del conveni entre el Departament de Política Territorial i Obres Públiques i la Fundació RACC per als acords de Via Directa i Auditories-RPS (14 d'octubre).
- Signatura del conveni marc amb FITSA (octubre).
- Signatura del conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Llavaneres, per a l'elaboració d'un pla de mobilitat al municipi de Sant Andreu de Llavaneres (11 de novembre).

CAMPANYES DE SEGURETAT VIÀRIA

- Campanya 'Pensa abans de conduir' (maig).

PARTICIPACIÓ EN FIRES I SALONS

- Participació en el Congrés internacional d'educació infantil a Huelva (4 i 6 de març 2005).
- Presència a la II Fira Associacions Concello de Riveira (10 i 12 de setembre 9 Riveira-la Corunya).

ACTIVITATS COMUNICATIVES

- Presentació de l'enquesta Nens i mobilitat, a Madrid, Barcelona i València (14 d'abril).
- Presentació de l'estudi Els conductors catalans i les nevades a Lleida (21 de febrer 2005).
- Presentació de l'Aula RACC que s'imparteix al Karting Carlos Sainz Las Rozas-Madrid (15 de març).
- Presentació estudi Senyalització a València (22 de març).
- Presentació de la campanya Bridgestone al Circuit de Catalunya (6 de maig).
- Presentació de l'estudi Seguretat als túnels EuroTAP a Màlaga i Oviedo (26 d'abril 2005).
- Presentació estudi europeu SRI (25 de maig).
- Presentació a la premsa de l'estudi de la B-40 com a Ronda del Vallès (23 de juny).
- Comunicat conjunt amb la Cambra de Comerç de Barcelona, Foment del Treball Nacional i el Cercle d'Economia sobre el pla d'operacions de la tercera pista de l'aeroport de Barcelona.
- Presentació en roda de premsa de Senyalització a:
 - Múrcia (20 de juliol)
 - Sevilla (26 de juliol)
 - Palma (3 d'agost)
 - La Corunya (15 de setembre)
- Presentació del Plan Azul amb la Comunitat de Madrid (18 de juliol).
- Presentació de l'estudi EuroTest sobre senyalització de trànsit a la comunitat de Múrcia (20 de juliol).
- Presentació de l'estudi EuroTest sobre seguretat de les obres en carretera (24 d'agost).
- Nota de premsa Auditories d'obres a Madrid, Oviedo, Barcelona i València (28 d'agost).
- Presentació de l'estudi sobre Localitats turístiques a València, Màlaga i Madrid (13 de setembre).

- Presentació dels cursos de Conducció Econòmica amb la Comunidad de Madrid (21 d'octubre).
- Presentació de la IX Enquesta de mobilitat i seguretat viària sobre aspectes de la velocitat amb la Direcció General de Trànsit (DGT) a Madrid (26 d'octubre).
- Presentació del Programa d'educació per la mobilitat a Sevilla (3 de novembre).
- Presentació del Programa d'educació per la mobilitat a València (24 de novembre).
- Presentació d'EuroRAP Madrid-Múrcia (19 de desembre).
- Presentació de la Campanya ús del cinturó de seguretat amb l'Ajuntament de Gijón (21 de desembre).

ALTRES ACTIVITATS

- Inici del Curs d'educació viària Carlos Sainz Center.
- Presentació del projecte Palmastop a Palma (22 de febrer).
- Inici del programa interactiu educatiu Seguretat viària als túnels, al web del RACC (abril 2005).
- Participació en els Grups de treball: EuroTAP, EuroTest, Legal, i Transport i mobilitat.
- Visita de l'AAA Australià (Barcelona, 9 i 11 de maig 2005).
- Visita de l'Automóvil Club de Noruega (juny 2005).
- Test d'avaluació dels diferents sistemes de portabicicletes (juny 2005).
- X Edició del Premi Barcelona de Seguretat viària, Memorial M. Àngels Jiménez. Lliurament del premi en el marc del Fòrum Barcelona de seguretat viària (22 de juny).
- Participació en el Consell Superior de Trànsit de la DGT (7 de juliol).
- Participació en la reunió sobre el Pla de seguretat viària urbana de la DGT (18 de juliol).
- Participació en la reunió sobre el Pla Estratègic de Seguretat Viària de la DGT (21 de juliol).
- Participació en la reunió de la Comissió Catalana de Seguretat Viària de la Generalitat de Catalunya (21 de juliol).
- Aprovació de la Comissió Europea del projecte Safety-Technopro, en el qual participarà la Fundació RACC durant els pròxims dos anys.
- Participació en el Concurs internacional de bicicletes a Sarajevo (9 i 11 de setembre).
- Consell assessor del Postgrau de Planificació i Gestió de la Mobilitat (13 de setembre).
- Assistència a les reunions de la FIA sobre Transport i mobilitat, i Legal i Consumidors, EuroTest, EuroTAP (12 i 16 de setembre).
- Congrés americà de la FIA a Equador (27 i 28 de setembre).
- Conferència MoVe Forum Venècia (29 i 30 de setembre).
- Activitat Bicicletes a Terrassa amb la participació d'uns 288 infants (8 d'octubre).
- Emergències als túnels de carretera: distribució a les cent autoescoles RACC d'un vídeo instructiu i d'un simulador interactiu per a PC (octubre).
- Reunió de les plataformes ITS Europees (Brussel·les) (10 i 11 d'octubre).

- Participació a l'Assemblea General de la FIA a Roma (26 i 28 d'octubre).
- **Think Tank 2005 ERTICO** Barcelona (26 i 28 d'octubre).
- Participació en la **Setmana de la mobilitat sostenible a:**
 - **Barcelona** amb el Joc de la mobilitat sostenible i segura. Campanya del 22 setembre al 6 d'octubre.
 - **Barcelona:** Taula rodona sobre canvi climàtic, energia i mobilitat a PTOP.
 - **Vic:** ponència sobre el canvi d'hàbits en la mobilitat (19 i 23 de setembre).
 - **La Corunya.**
 - **Dos Hermanas** (17 de setembre).
- **Estudis de mobilitat** en curs:
 - Madrid Movilidad.
 - Ajuntament de Begues: Estudi de mobilitat.
 - Ajuntament de la Garriga: Estudi de mobilitat.
 - Ajuntament de Sitges: Pla de mobilitat i Pla de senyalització.
 - Ajuntament de Sant Andreu de Llavaneres: Pla de mobilitat urbana.
 - Ajuntament de Besançon: Dictamen sobre l'ordenació de la circulació.
 - Incasol: Estudi de la mobilitat al sector de Ca l'Alemany del Parc Aeroespacial de Viladecans.
 - Ferrocarrils de la Generalitat: Estudi de mobilitat a Gelida.
 - Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet: Estudi de mobilitat per actuacions urbanístiques a Can Zam.
 - Diputació de Barcelona:
 - Ordenació de la mobilitat a l'entorn de la nova escola de Vallromanes.
 - Estudi de mobilitat a Corbera.

ACCIONS DE LA FUNDACIÓ EL 2004

ACTIVITATS DE SEMINARIS I CONFERÈNCIES

- Curs Formadors en educació viària per a la Policia local a Castelló (12 i 16 de gener).
- Cursos d'estiu de San Lorenzo d'El Escorial: Models de gestió de la mobilitat. Participació en la taula rodona (26 i 30 de juliol).
- V Jornades L'accident de trànsit urbà i el seu entorn a Elx (13 i 15 d'octubre).
- III Jornades de reflexió d'Attitudes: Els joves i el trànsit als mitjans de comunicació. Madrid (22 d'octubre).
- IV Simposi internacional d'antropologia viària. Educació i pedagogia viària (28 i 29 d'octubre).
- Jornada sobre la mobilitat a les ciutats del segle XXI, a Bilbao (24 de novembre).
- I Seminari internacional d'introducció a la ciència i gestió de la seguretat viària, a Madrid (13 i 15 de desembre).

PRESENTACIONS DE LLIBRES

- Presentació del llibre: *Automòbil i medi ambient*: 15 de gener (Madrid), 20 de maig (Barcelona), 15 de setembre (la Corunya).
- Presentació del llibre *El uso del gas natural en el transporte: fiscalidad y medio ambiente* (20 de maig).
- Presentació, a Madrid, del llibre *Criterios de movilidad en zonas urbanas* (27 de maig).

JORNADES

- III Jornada de psicologia i conducció: Conductors novells, jornada organitzada per la Fundació RACC i la Universitat de Múrcia, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Múrcia (25 de març).
- XI Fòrum Barcelona de seguretat viària organitzat conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona, Àrea de mobilitat (17 de juny).
- Jornada sobre transport i mobilitat sostenible, organitzada per la Fundació RACC i l'Institut Mediterrani per al Desenvolupament Sostenible a València (22 de juny).
- III Seminari sobre automòbil i medi ambient organitzat per la Fundació RACC juntament amb la Fundació FIDA (Fundació per a la Investigació i el Desenvolupament Ambiental) i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Madrid i de la Comunitat de Madrid. (21 d'octubre).
- Seminari sobre mobilitat urbana i eficiència energètica organitzat per la Fundació RACC juntament amb l'Agència Local de l'Energia de l'Ajuntament de Sevilla (22 de setembre).

- **Jornada sobre mobilitat sostenible a Girona**, organitzada per la Fundació RACC conjuntament amb la Universitat de Girona (2 de desembre).

CONVENIS AMB ALTRES ENTITATS I INSTITUCIONS

- Col·laboració amb l'**Obra Social Caixa Galicia**, per dur a terme activitats d'educació viària adreçades a la gent gran dels casals de la Caja de Ahorros de Galicia.
- Conveni de col·laboració amb l' **Ajuntament d'Almeria** per desenvolupar accions de millora de la mobilitat, la seguretat viària i l'educació viària.
- Col·laboració amb la **Universitat de València** a través de l'INTRAS, adaptació del DBQ i estudi de distraccions.

ACTIVITATS COMUNICATIVES

- Presentació de l'**estudi sobre les rotondes** a Múrcia (8 d'abril) i Sevilla (23 de juny).
- Presentació de l'**enquesta Gènere i conducció** a Madrid (26 de maig).
- Presentació de la fase de prova entre els socis RACC de l'**enquesta Driving Behaviour Questionnaire** a Madrid i a Barcelona (2 de juny).
- Presentació de l'**Estudi europeu de túnels** a Madrid (5 d'abril).
- Presentació de l'**Estudi europeu de ferris** a Palma (26 maig).
- Presentació de l'**Estudi de sistemes de retenció infantil** a Barcelona (22 de juliol).
- Presentació de l'**Estudi de la circulació urbana** a Barcelona (26 de juliol).
- Presentació d'**EuroRAP** a Madrid (19 d'octubre).
- Presentació d'**EuroRAP** a Barcelona (17 de desembre).
- Presentació del **Driving Behaviour Questionnaire** a Barcelona, Madrid, Sevilla, la Corunya i València (21 de desembre).
- Comunicat **Estudi àrees de servei** (25 de maig).
- Comunicat **Estudi cascos** (20 de maig).
- Comunicat **EcoTest** (6 d'agost).
- Comunicat **Fase XV Euro NCAP** (25 de novembre).

ALTRES ACTIVITATS

- Programa d'educació per la mobilitat a Catalunya.
- Programa d'educació per la mobilitat a la resta d'Espanya.

- **Postgrau de Planificació i Gestió de la Mobilitat** organitzat per la Fundació Politécnica de Catalunya i l'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra i patrocinat per la Fundació RACC.
- **Beques** Universitat Múrcia.
- **Beques** Universitat Pompeu Fabra, per a dos treballs d'economia relacionats amb els sectors econòmics d'assegurances, infraestructures del transport i de mobilitat en general.
- **Càtedra RACC-Escola de Prevenció i Seguretat Integral** de la UAB.
- **Programa Via Directa**.
- **Enquesta RACC** a Palma.
- Realització de la **IX Enquesta RACC de mobilitat: velocitat i senyalització**.
- **Estudi sobre les distraccions en la conducció**. Enquesta.
- **Premi Memorial M. Àngels Jiménez** (17 de juny).
- **Enquesta Carnet per punts** (juny).
- **Estudi sobre immigració**: estudi de les influències del nou context d'interculturalitat en l'àmbit de la seguretat viària.
- **Estudi carretera PM -111**.
- **Anàlisi del c. Pascual y Genís de València**.
- **Estudi de l'ús de les bicicletes: Control i anàlisi de la ciutat de Barcelona** (12 i 19 de juliol).
- **Anàlisi ciutats costaneres de Catalunya** (1-6 de setembre).
- **Anàlisi de les rotondes a Vigo**.
- **Anàlisi trams de carreteres Galícia-Astúries**.
- **Dies RACC** (València, Alacant, Elx): activitats que permeten els nens apropiat-se a la mobilitat des d'una perspectiva lúdica, mitjançant jocs i activitats destinats a associar conceptes de seguretat viària i a identificar actituds correctes i incorrectes en un entorn urbà.
- **Dia sense cotxes**: col·laboració de la Fundació RACC amb la localitat de Dos Hermanas (Sevilla) per difondre el Programa d'educació per la mobilitat (22 de setembre).
- **Activitat de bicicletes** a Gijón per a infants de 8 a 12 anys que contempla destreses sobre la bicicleta (desembre 2004).
- **Enquesta Els conductors catalans i les nevades**, per conèixer les actituds i els hàbits dels conductors catalans en cas de nevada i aportar informació dels principals consells davant situacions meteorològiques adverses.
- **Estudis de mobilitat** a Tàrraga, Sitges, Sant Gregori, polígons industrials, Sant Andreu de Llavaneres, Begues, Sant Pere de Ribes, Badalona i Parets del Vallès.

